

Odprto pismo članom kolektiva

Med člani naše delovne skupnosti pa tudi zunaj podjetja — zlasti v dnevnem časopisu — se zadnje čase pojavljajo in obravnavajo mnenja oz. vprašanja glede poslovanja našega podjetja. Pri tem so značilne nekatere trditve in navedbe, ki ne ustrezajo resničnemu stanju pri nas. Da bi se celotni kolektiv pravilno in natančno seznanil o tem položaju, je upravni odbor podjetja sklenil na izrednem torkovem zasedanju, da v odprtem pismu posreduje članom naše »Iskre« podatke, stališča in ukrepe v zvezi z obstoječimi razmerami v podjetju.

PREVELIK VPLIV ZUNANJH ČINITELJEV

Že od nastanka podjetja »Iskra« l. 1961 premagujemo gospodarske težave, podobno kot so se z njimi borile tudi samostojne tovarne pred združitvijo. Te težave so se v zadnjem času — še pred reformo — občutno povečale ter povzročile podjetju težak gospodarski položaj. Spričo tega so na predlog podjetja razpravljali o vseh teh problemih predstavniki samoupravnih organov, družbeno-političnih organizacij ter upravni činitelji tovarn in podjetja s predstavniki Izvršnega sveta SRS, Občinske skupščine Kranj in poslovnih bank. V obširni in dokaj temeljiti diskusiji se je izkristalizirala ugotovitev, da je bila ena izmed glavnih pomanjkljivosti dosedanje poslovne politike podjetja, da se je »Iskra« preveč opirala na zunanje činitelje. Taka poslovna usmerjenost je temeljila na vrsti akcij — npr. integraciji, investicijskem programu itd. — ki so se uresničevale v soglasju oz. celo na pobudo zunanjih faktorjev, organov. Zal je podjetje vodilo te procese z nezadostnimi analizami in pri tem zašlo v težave.

V zaključkih po pretresu teh dejstev je prevladalo mnenje, da se mora podjetje v prihodnje opreti predvsem na lastne sile in sredstva, iskati ustrezne gospodarske rešitve v podjetju samem ter vztrajati na realizaciji pogodb z bankami vsaj v takšnem obsegu, da se prepreči še večja gospodarska škoda.

Zavedajoč se težkega položaja in dejstva, da se je treba končno opreti le na lastne sile, je začelo podjetje energično ukrepati, zlasti v smeri finančne sanacije, h kateri naj bi bistveno pripomogla sprostitev vezanega obratnega kapitala, ki predstavlja vsekakor enega izmed temeljnih problemov. Z doslednim izvajanjem teh ukrepov se položaj sicer postopoma izboljšuje, vendar dokončne sanacije glede na obratovalna sredstva ob pogoju, da bančni organi izpolnijo dane obljube, ni pričakovati pred drugo polovico naslednjega leta.

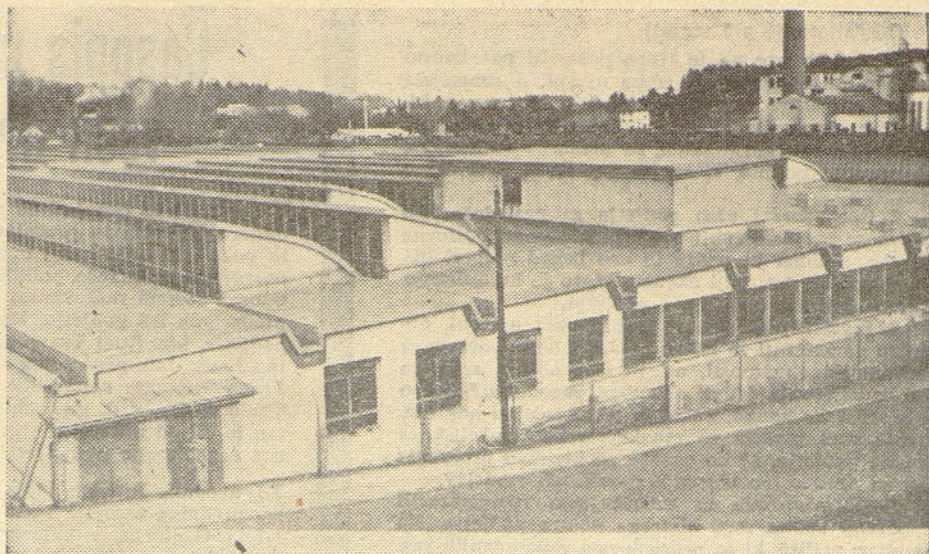
Tudi konferenca ZK podjetja se je v teh razmerah odločno usmerila k proučevanju in reševanju problemov podjetja. Na pobudo sekretariata konference je bil sklican aktiv ZK podjetja, ki so se ga udeležili tudi nekateri člani Izvršnega komiteja ZKS. Prevladovalo je mnenje, da se mora »Iskra« tudi na družbeno-političnem torišču opreti na lastne zdrave sile, ki bodo izmed vseh faktorjev največ lahko prispevale k ureditvi obstoječih razmer.

DRUŽBENO-EKONOMSKI UKREPI

Na podlagi teh razprav je razširjeni sekretariat konference ZK podjetja oblikoval stališča do obstoječih problemov in jih posredoval samoupravnim organom podjetja. Na izrednem zasedanju DS podjetja dne 8. oktobra so bili sprejeti sklepi, ki se nanašajo na družbeno-ekonomsko problematiko podjetja. Iz teh sklepov lahko povzamemo, da so družbeno-ekonomski problemi podjetja in že podvzeti ukrepi naslednji:

1. Zaradi stalnega pomanjkanja obratovalnih sredstev se mora obseg proizvodnje prilagoditi razpoložljivemu obratnemu kapitalu, proizvodni načrt

(Dalje na 2. strani)

»Elektromehanika«: pogled na obrat avtomatskih telefonskih naprav

S sestanka sekretarjev osnovnih organizacij ZK podjetja

Kranj, 11. oktobra — V navzočnosti večine sekretarjev OO ZK podjetja je bil v Kranju 11.10.1963 sestanek, na katerem so sekretarji obravnavali politično ekonomske probleme Iskre. Uvodni referat je imel sekretar aktiva ZK podjetja tov. ing. Rudi Vavpotič, v razpravo pa je posegel tudi gost na tem sestanku tov. Vlado Sodin, v.d. generalnega direktorja podjetja. Misli obeh v skrajšani obliki posredujemo našim bralcem.

Ing. Rudi Vavpotič je posredoval ugotovitve sekretariata aktiva ZK podjetja, ki govore:

1. Da je bil dosednji kon-

cept ekstenzivne rasti proizvodnih sil in sredstev v Iskri eden od vzrokov za nastalo družbeno ekonomsko situacijo. Prizadevanja političnih in samoupravnih organov v Iskri, da se kurz do gospodarskih odločitev, do samoupravnega in organizacijskega sistema, odnosov itd.

(Dalje na 3. strani)

S seje DS »Elektromehanike«

Kranj, 20. oktobra — Na izrednem zasedanju delavskega sveta kranjske tovarne je DS sprejel nepreklicno ostavko direktorja ing. Danila Dolgana in imenoval za vršilca dolžnosti tovariša Borisa Kryštufka, sedanjega direktorja organizacijsko-kadrovskega sektorja pri upravi podjetja.

Predsednik DS tov. Gregorčič je navzočim še pred glasovanjem tolmačil predlog k imenovanju v.d. direktorja. Poudaril je, da v sedanji težki gospodarski situaciji v.d. direktorja ne kaže iskati izven tovarne oz. podjetja, pač pa je prav, da poiščemo človeka z ustreznimi kvalifikacijami v lastni tovarni oz. podjetju, ker bolje pozna kadrovske zasledbe, kakor tudi gospodarski položaj tovarne. Nakazano je bilo več variant, člani DS pa so se v veliki večini odločili za predlog predsednika DS, ki je predlagal tov. Borisa Kryštufka. Imenovani je bil pred leti že direktor »Elektromehanike« in kot tak njene dobre in šibke točke najbolje pozna, zato bo lahko takoj in krepko posegel v gospodarjenje v tej največji tovarni »ISKRE«, ki šteje nekaj prek 4.000 zaposlenih.

Nekaj članov DS je pripomnilo, da bi bilo prav in potrebno, da bi celotni kolektiv o tem obvestili še pred zasedanjem, da bi se člani DS lahko temeljito pomenili z voljci; s tem bi imeli prisotnim sekretarjem OO ZK

vanju. Za prevzem poslov med direktorjem in vršilcem dolžnosti so bili imenovani ing. Alojz Grčar, Maks Verčičnik in Miro Gogala, dočim

V.d. direktorja »Elektromehanike« tov. Boris Kryštufek

sta bila v komisijo za razpis in imenovanje novega direktorja imenovana Anton Stefe, mojster odd. »vzdrževanje strojev« in Vinko Plešec, obratovodja v orodjarni.

Ob zaključku se je predsednik DS Polde Gregorčič zahvalil direktorju ing. Danilu Dolganu za dosedanje delo na položaju direktorja z vabilom, da bi kot strokovnjak še ostal v tovarni in sprejel tako delavno mesto v »Elektromehaniki«, kjer bi lahko dosegel čim večje delovne kakor tudi osebne uspehe.

(Nadaljevanje s 1. strani)

za naslednje leto pa je treba postaviti na stvarno osnovo. Brezpogojno je treba uresničiti sanacijski načrt sprostitve notranjih obratnih sredstev s hitrejšim obračanjem kapitala. Vztrajati je treba pri pristojnih bančnih organih, da preskrbe obljubljene dolgoročne kredite, ki so jih zagotovili, a le delno realizirali.

2. Gospodarski plan podjetja za naslednje leto ne more v nobeni enoti podjetja izkazovati poslovnih izgub, s čimer bi odpravili eno izmed najbolj pečnih težav v notranji ekonomiki, to je kreditiranje izgub dvema tovarnoma v podjetju.

3. Investicijska dela je treba takoj ustaviti, objekte pa zaščititi za toliko časa, da bodo poravnane že nastale obveznosti, oziroma sproščena sredstva za nadaljevanje del po sklenjeni pogodbi s Splošno gospodarsko banko. Takoj je treba izdelati nov rentabilnostni izračun za rebalans rekonstrukcijskega plana podjetja, ki bo osnova za popravilo programa in za prednostno vlaganje sproščenih sredstev.

4. Obravnavanje in odločanje o reorganizaciji podjetja sodita med bistvene naloge podjetja. Na podlagi stališč, ki so prevladovala v dosedanjih razpravah na političnih aktivih in strokovnih vodstvih enot, »Iskri« najbolj ustreza organizacijska oblika združenega podjetja, ki zagotavlja decentralizirano samoupravljanje, pri čemer se tudi gospodarjenje samo in odgovornost za rezultate preneseta v tovarne.

5. Nadaljuje poglobitve naloge za uresničitev ekonomske sanacije so: modernizacija in poenotenje tehnologije, izpolnitev in organizacija delovnih enot, smotrnejše zaposlovanje kadrov itd. Delavski svet v tem sklepu še posebej poudarja, da je eden od pogojev za izboljšanje obstoječega stanja: uveljavitev vseh latentnih, strokovnih in družbenih sil v enotah podjetja.

Delavski svet poudarja, da sodi reševanje kadrovskih problemov v pristojnost samoupravnih organov, pri čemer pa se ti organi opirajo na stališča družbeno-političnih organizacij. Prenos pristojnosti na druge družbene organizacije bi pomenil korak nazaj pri uveljavitvi našega samoupravnega sistema, kot temelja naše družbeno-ekonomske ureditve. Težnje, ki so v nasprotju s temi načeli, a so se v nekaterih enotah pojavile, so skrajno škodljive, so v nasprotju z našo družbeno-politično ureditvijo in so brez precedensa v družbeni praksi teritorialno-političnih skupnosti.

DOGAJANJA V »ELEKTROMEHANIKI«

Najbolj so se naštetih problemi zaostrili v največji enoti našega podjetja »Elektromehanika«. Tod so nastali pojavi, ki niso v skladu s stališči družbeno-političnih organizacij, sklepi samoupravnih organov podjetja in sklepi samoupravnih organov te tovarne. Na temelju konkretnih sklepov tovarniškega komiteja ZK te tovarne, med katerimi so izrekli tudi nezaupnico vodstvu tovarne, je le-to podalo kolektivno ostavko.

Direktor tovarne je zahteval razrešitev, ki jo je DS tovarne odklonil in mu izrekel zaupnico. Kljub nedvoumni, na tajnem glasovanju DS tovarne izglasovani zaupnici pa je del kolektiva Zveze borcev iste tovarne na svojem zboru teden dni po seji DS zahteval odstop direktorja, ki je naslednji dan ponovno in nepreklicno podal ostavko. Tako delovanje kolektiva ZB izolira organizacijo ZB tovarne iz okvirov samoupravnega sistema, saj jo usmerja k zanikanju sprejetih samoupravnih aktov, kar pa je vrh tega tudi v nasprotju s programom organizacije ZB kot celote.

UO ne more pritrditi vestem in govoricam, ki krožijo, da so vse te akcije sprožili ali celo organizirali činitelji zunaj podjetja. Res pa je dejstvo, da se proti tem pojavom doslej ni opredelil noben teritorialno-politični činitelj. Možnosti za to je bilo dovolj, saj so nekateri družbeno-politični funkcionarji prisostvovali sejam družbeno-političnih organizacij, ko so le-te sprejemale operativne sklepe milno samoupravnih organov.

AKTIVNO SODELOVANJE CELOTNEGA KOLEKTIVA

UO podjetja sodi, da je spremenjeni ustroj podjetja nujna posledica ostrejših pogojev gospodarjenja, ki zahtevajo višjo raven notranje organiziranosti in gospodarjenja. V podobnih težavah in iz istih razlogov se nahajajo v naši državi mnoge gospodarske organizacije. Zato je napačno ocenjevati težave v našem podjetju z elementarno nesrečo, čeprav ne zanikamo, da so težave večje zaradi napak v preteklosti, neizpolnjenih zunanjih obveznosti in obljub ter nezadostne samostojnosti vodstva v preteklosti pri oblikovanju koncepta podjetja.

(Dalje na 3. strani)

Časopis mora postati mobilizator vseh družbenih sil v podjetju

V torek, 12. 10. 1965 je bilo skupno zasedanje uredniškega odbora časopisa in predstavnikov samoupravnih organov in političnih organizacij podjetja z namenom obravnavati dosedanje in bodoče politiko časopisa. Poleg uredniškega odbora so tem razgovorom prisostvovali: Ivo Stembergar, predsednik DS podjetja, ing. Tone Nedog, predsednik UO podjetja, ing. Rudi Vavpotič, sekretar aktivna ZK podjetja, ing. Franc Jan, predsednik sindikalne podružnice podjetja, Franc Križnar, namestnik predsednika ZB podjetja in Vlado Sodini, v.d. generalnega direktorja podjetja. Odsoten je bil od povabljenih gostov samo predsednik mladinske organizacije podjetja.

Po uvodnih besedah glavnega urednika časopisa Iskra Pavleta Gantarja, v katerih je povedal o načinu našega dela, ter o naših težavah pri vzpostavljanju dopisniške mreže, so se takoj oglasili gostje, ki so izrazili svoje pripombe k našemu delu.

Prvi je pričel s svojim izvajanjem tov. Vlado Sodini, ki je med drugim dejal:

»Na našem zadnjem skupnem sestanku smo postavili kurz časopisa, ki je bil pravilno postavljen, zato se je časopis tudi znatno izboljšal. Začeto delo pa je treba nadaljevati ter dati časopisu še večji informacijski in vzgojni moment, kajti časopis mora tako poučevati kot tudi mobilizirati kolektiv za skupne cilje.

Kar zadeva pisanje člankov vodilnih ljudi, moram povedati, da so ti, z menoj vred, zelo zasedeni in bi v obilici drugega dela, zelo težko našli čas še za pisanje člankov v časopis. To delo morajo zato prevzeti novinarji. Seveda pa pri tem ne gre pretiravati, kajti naš časopis ne sme postati glasilo strokovnih in vodilnih ljudi. Seveda je prav, da odgovorni ljudje dajo k določenim problemom svoja stališča.

Bitka za ozdravitev celotnega gospodarskega stanja podjetja mora dobiti v časopisu poseben poudarek. Sanacijski ukrepi morajo dobiti vso podporo časopisa, ki naj pomaga mobilizirati vse naše sile za njihovo izvedbo. Čas je zlato in ne smemo ga zamuditi.

Ivo Stembergar:

»Nimam posebnih pripomb razen te, da prav v zadnjem času, ko so organi samoupravljanja (UO in DS) konkretno posegli v problematiko podjetja in nakazali ori-

ing. Rudi Vavpotič:

»Vsako pisanje je zelo odgovorno, kajti od pisanja, posebno od pisanja v naš časopis, zahtevamo, da je realno, objektivno in ustvarjalno.

Časopis mora biti problemski s tvorno obliko. Nikakor ne smemo biti kritikastri, temveč stvarni in odkriti kritiki. Pri tem pa se z vso ostrino postavlja vprašanje osebnosti novinarja; profil novinarja je pri tem eden bistvenih elementov v sedanji situaciji. Posebno profesionalni novinarji morajo biti na strokovni višini.

Kajti v člankih, kjer kritično obravnavamo določene probleme, moramo nakazovati tudi rešitve zanje!

Prav ob zadnjih dogodkih pa želim poudariti, da marsikomu od nas niso jasni ne

(Dalje na 3. strani)

Iz tovarne elementov za elektroniko

Upravni odbor tovarne je na seji 11. oktobra razpravljal o 7. točkah dnevnega reda. Med drugim je obravnaval izvršitev proizvodnega plana za september in ugotovil, da je bil proizvodni plan za ta mesec izvršen z 80,2% oz. po dinamiki z 91,5%. Letni plan pa je bil izpolnjen s 76%. Zaradi teh rezultatov je UO dal nalog vsem delovnim enotam, naj vložijo vse možne napore za boljše izvrševanje proizvodnega plana.

UO se je strinjal s predlaganim operativnim proizvodnim planom za oktober, delovne enote pa naj podvzamejo vse potrebne ukrepe za izvršitev danih nalog. Iz poročila finančnega sektorja tovarne o izvajanju sanacijskih ukrepov je bilo razvidno, da nekatere delovne enote niso dosegle v septembru predpisane znižanja na razredu 3 in 5, zato je UO zahteval, da se takoj podvzamejo potrebni ukrepi, ki bodo pripomogli, da se v oktobru in novembru sanacijski načrt v

celoti izvede. V zvezi z reorganizacijo podjetja je upravni odbor imenoval za izdelavo osnutka statuta in pravilnika o poslovanju tovarne naslednjo komisijo: predsednik Ivan Plut (Keramični kondenzatorji Žužemberk), tajnik Albina Grabrijan (DE uprava in orodjarna), člani: Florijan Fajgelj (DE Keramika), Peter Durjava (DE Upori), Jože Žerjav (DE Magnet), Herman Bole (DE Zarnice), ing. Boris Lasič (DE Feriti).

Na predlog kadr. soc. oddelka je UO odobril sprejem 15 učencev za potrebe tovarne in sicer: 4 orodjarje, 5 ključavničarjev, 3 strugarje, 2 finomehanika in 1 rezkalec.

UO se je tudi strinjal s predlogom, da se odobri posojilo iz virov obratnih sredstev Tovarni elektronskih naprav in Tovarni elektronskih instrumentov Horjul, toda le v primeru, če bodo za to razpoložljiva sredstva, ki so sedaj planirana za leto 1965.

ABC

Stanje zaščite pri delu je resen družbeni problem

Zvezni izvršni svet je na seji 14. oktobra med drugim obravnaval tudi poročilo inšpekcije dela za lansko leto in poročilo komisije ZIS za vprašanja notranje politike o problemih zaščite pri delu. Ugotovil je, da je stanje zaščite pri delu zelo resen družbeno-političen problem. Stevilo poškodb pri delu se je nekoliko zmanjšalo ali pa je ostalo nespremenjeno, lani pa je začelo spet malenkostno naraščati. Do mnogih po-

škodb je prišlo zaradi tega, ker skrb in disciplina v izvajanju predpisanih ukrepov za zaščito pri delu še vedno ni sta zadostni. Zaščita pri delu je sestavni del proizvodnega procesa in pogoj za povečanje produktivnosti dela, zato bi morale gospodarske organizacije storiti vse potrebne ukrepe za njeno popolnejšo izvajanje. Pospešiti bi morale zlasti priprave za sprejetje samoupravnih aktov, ki urejajo notranjo organizacijo in

zaščitne ukrepe. Prav tako bi morale sestaviti programe teh ukrepov in zagotoviti v ta namen potrebna sredstva. Občinske skupščine pa bi morale povečati nadzorstvo nad izpolnjevanjem teh predpisov. Da bi jim olajšali izpolnitev teh nalog, bodo v zveznih organih pripravili ali revidirali več pravilnikov o zaščiti pri delu, republike pa bodo izdale predpise o organizaciji in pristojnosti organov inšpekcije in o zaščiti pri delu na svojem ozemlju.

(Nadaljevanje z 2. strani)

Naša poglavitna usmeritev v prihodnost je reševanje problemov v skladu z osnutki gospodarske reforme in interesi naših kolektivov. Reševanje te problematike pa je v okvirih našega družbenega sistema možno samo po samoupravnih poti. Zato je nujno potrebno dosledno spoštovanje samoupravnih aktov. Vloga družbeno-političnih organizacij bo še mnogo pomembnejša, v kolikor bodo le-te uresničevale svoje cilje v samoupravnih organih z aktivnostjo svojih članov, konstruktivnimi predlogi in seveda tudi močjo argumentov.

UO podjetja vabi celotni kolektiv podjetja, da aktivno sodeluje v procesih gospodarske in organizacijske utrditve podjetja. Vse težave, ki so se in se bodo pojavile, moramo ocenjevati in reševati odločno, vendar trezno in strokovno utemeljeno.

UO podjetja »Iskra« — Kranj

Vesti iz LIPNICE

Prizadevanja celotnega kolektiva v Lipnici, ter ozka specializacija je pokazala prve rezultate.

Premagane so težave s tehnologijo izdelave dvotarifnih številčnikov in končno smo tudi uspeli s tovarno v Kranju postaviti zdrave kooperacijske odnose. Če ne bodo nastopili problemi z nabavo materiala, lahko računajo vsi tisti, ki čakajo na dvotarifne števec, da bodo le-te lahko kmalu dobili. Uvoz nam končno lahko odpade, visoka cena pa pove, da je to mehanizem, ki zahteva visoko strokovnost in res specializirano proizvodnjo.

Proizvodnja v Lipnici bo v letu 1966 specializirana v pravem pomenu, saj bo proizvajala samo številčnike, (eno in dvotarifne) ter stikalne ure. Obrat ima torej vse pogoje za dobro kvaliteto in hitro obratovanje sredstev, skratka, ekonomično proizvodnjo.

Ker je naša proizvodnja namenjena predvsem proizvodnji dvotarifnih števec, kar predstavlja eno izmed glavnih panog ne samo kranjske tovarne, temveč celega podjetja, pa se sprašujemo, ali res ne moremo s skupnimi močmi dopolniti že pred tremi leti začete skladišča.

Smo v finančnih težavah, toda ne v takih, da bi smeli zanemarjati normalen razvoj tako važne proizvodnje. Samo proizvodnja dvotarifnih številčnikov v letu 1966 pomeni v končni fazi za podjetje proizvodnjo 3,5 milijarde dinarjev. Problem je v tem, da bo nemogoče v celoti izpolniti našo nalogo v letu 1966, to je za 500 milijonov povečati proizvodnjo nasproti letu 1965, brez skladišča.

Skoraj v istih prostorih bomo v tem letu izdelali za 600 milijonov, pred šestimi leti pa smo izdelali za 30 milijonov. To nam jasno pokaže, da prihajamo do meje, kjer dvigovanje proizvodnje ne bo več mogoče. Ker je proizvodnja urnih mehanizmov mogoča le v urejenih prostorih, je dograditev skladišča nujna. Prav bi bilo, da o tem reče svojo besedo tudi uprava podjetja. D. H.

Pripombe uredništva:

K članku iz Lipnice je dal šef proizvodnega sektorja tov. ing. Alojz Grčar naslednje tolmačenje:

»V preteklem letu je bil obrat Lipnica v zelo težki situaciji, ker je potreba po številčnikih padla, ostali izdelki, ki bi jih Lipnica morala že začeti proizvajati, pa še niso bili osvojeni. Tu mislim predvsem števec pogovora, stikalne ure in dvotarifni številčnik. Zato smo bili prisiljeni, da začasno prenesemo v Lipnico nekaj izdelkov, ki ne spadajo v proizvodni program Lipnice. Ko pa je bila osvojena v sredini letošnjega leta proizvodnja dvotarifnih številčnikov in ko bo v kratkem osvojena tudi proizvodnja stikalne ure, se bo lahko Lipnica bavila s proizvodnjo, ki spada v njen program. Ugotavljamo, da bodo s temi izdelki kapacitete Lipnice polno izkoriščene in da bo treba nujno dokončati skladišče, na katerem so bila dela ustavljena. Od uprave podjetja smo dobili zagotovilo, da bo ta problem v kratkem ugodno rešen.«

Ali bo ISKRA lahko ustanovila lastno stanovanjsko podjetje oziroma posebno enoto za gospodarjenje s stanovanjskim fondom

Vsi delavci smo do sedaj plačevali stanovanjski prispevek v višini 4% brutto OD mesečno, ki se je stekal stanovanjskim skladom, ki so bili ustanovljeni pri občinskih skupščinah. Ta stanovanjski prispevek je bil osnovni vir razširjene reprodukcije stanovanj t. j. stanovanjske gradnje. Ker pa stanovanjski skladi, ki so razpolagali s temi sredstvi, niso pravilno investirali, je nadaljnji razvoj sistema stanovanjskega gospodarstva prinesel korenite spremembe. Koncem julija 1965 je bil sprejet po Zvezni skupščini zakon o gospodarskem poslovanju s stanovanjskimi hišami v družbeni lastni, njeni in zakonu o izplačevanju sredstev za stanovanjsko izgradnjo. Stanovanjsko podjetje lahko ustanovi družbeno politična skupnost in delovna ali druga organizacija.

1. 1. 1966 bodo morale delovne organizacije na skupen znesek sredstev, iz katerih plačujejo prispevek iz OD iz delovnega razmerja izločiti 4% v sklad skupne porabe, z namenom za stanovanjsko izgradnjo. Ta sredstva so namenjena tudi za kritje razlike v stanarini (subvencioniranje) do vštete leta 1969. Stanarina je namreč ekonomska kategorija in naj vsebuje dejanske stroške vzdrževanja in upravljanja, pa tudi delež za nadaljnjo stanovanjsko graditev. Ekonomska stanarina naj bi vsebovala okoli 4% vrednosti stanovanja. Stanovanjski prispevek pa bi se do leta 1970, uknil.

Stanovanjska podjetja bodo imela široko javen komunalni značaj in bodo vršila ogromno družb. odgovornost. S pripravi za ustanovitev takega podjetja so pri nas že začeli. Obdelan material bo po komisiji za družbeni standard dan v obravnavanje samoupravnim organom podjetja. Komisija za družbeni standard bo popisala ves stanovanjski fond, ki je v lasti tovarn, proizvedela bo ali je glede na spremembe v stanovanjskem gospodarstvu možno odprodati obstoječi stanovanjski fond. Zbrani podatki bodo koristili pri strukturi

bodoče ekonomike stanovanjskega podjetja. Dva republiška osnutka s področja stanovanjskega gospodarstva, ki sta te dni predložena v razpravo ISRS (zakon o ugotovitvi vrednosti stan. hiš in osnutek zakona o gospodarjenju s stanovanjskimi hišami v družbeni lastni), ki izhajata iz zveznih temeljnih zakonov, bosta globlje urejala bistvena vprašanja stanovanjskega gospodarjenja. V predlogu so tudi našete pravice

in dolžnosti takega podjetja. Pravice stanovanjcev in hišnih svetov ostajajo približno take, kot so bile doslej, da skrbijo za tekoče vzdrževanje hiš, finančno poslovanje okoli tega pa opravlja stanovanjsko podjetje. Menimo, da pozitivni predpisi omogočajo ustanovitev stanovanjskega podjetja v ISKRI. Okrog problematike bomo širše še poročali po zaključkih samoupravnih organov.

-ar-

Časopis mora postati mobilizator vseh družbenih sil v podjetju

(Nadaljevanje z 2. strani)

sistem ne cilji delavskega samoupravljanja pri nas. Na kongresih smo samoupravljanje postavili na temelj odnosov v vsem našem družbenem sistemu, to imamo zapisano tudi v Ustavi, vendar ga uveljavljamo po starih konceptih. Program ZK je dal izhodišča in postavil vlogo političnih organizacij v samoupravnem sistemu, zato moramo kar najbolj gojiti ta načela.

Časopis mora biti mobilizator, ki obenem tudi analizira sklepe samoupravnih organov in političnih organizacij in jih tudi tolmači, kajti vedno niso toliko jasno napisani, da bi jih razumeli vsi naši proizvajalci.

Tudi kritična obravnava dejavnosti posameznih sektorjev in služb mora najti mesto v časopisu.

Franc Križnar:

»Časopis lahko prav v zadnjem kritičnem času odigra pomembno vlogo. Moja naslednja pripomba bi bila v tem, da so včasih članki preveč učeno napisani, pa tudi tuji izrazi bi bili čisto potrebni tolmačenja.

Morda bi kazalo v časopisu obravnavati tudi prestopke in konkretne prestopnike.

Ing. Franc Jan:

»Prav v sedanji situaciji je zelo važna vloga časopisa. Našemu kolektivu je treba tudi preko časopisa ponovno viniti zaupanje v lastne sile, zaupanje, da smo sposobni sami rešiti naše notranje probleme. Treba je ustvariti ugodno delovno vzdušje, da bo premagovanje sedanjih težav z združenimi silami čim lažje in uspešnejše.

Menim, da je treba dopisniki mreži posvetiti precejšnjo pozornost, ker še ne deluje kot treba.

Ing. Tone Nedog:

»Vsak problem, ki ga obravnava časopis, mora biti temeljito obdelan in ne samo splošno nakazan. Problemi morajo biti bolj vsebinsko in bolj konkretno obdelani.

Sklepi družbeno političnih organizacij »Elektromehani-

ke« v časopisu niso bili objavljeni, kar je prav, morali pa bi objaviti komentar, kajti kršenje samoupravnih pravic lahko povzroči nepopravljivo škodo.

Ivo Stembergar:

»Časopis nikakor ne sme biti dezorganizator kolektiva.« Ing. R. Vavpotič:

»Usmeritev subjektivnih sil brez sprejetja ustreznih sklepov samoupravnih organov bi bila negacija samoupravljanja. Zato smo proti HO-RUK akcijam. Konferenca ZK je dala jasno orientacijo za vlogo političnih organizacij v današnji situaciji in novinarji morajo zasledovati vsa dogajanja v kolektivu, delovanje organov samoupravljanja in političnih organizacij. Le tako si bo vsak lahko ustvaril lastno pozitivno mnenje in ga tudi zagovarjal ter se zanj tudi eksponiral.«

Menimo, da so besede in misli naših gostov zanimive in tehtne in lahko koristijo tako našemu uredniškemu odboru pri urejanju in pisanju v časopis, kot tudi vsem našim priložnostnim dopisnikom in vsem našim bralcem za boljše spoznavanje naših nalog in razumevanje za naše pomanjkljivosti pri pisanju in urejanju časopisa.

I. S.

Pisma bralcev

Tovariš urednik!

Ko so družbene politične organizacije izrekle nezaupnico vodstvu kranjske tovarne, je dal ostavko ves strokovni kolegij. Ali menite, da so bili z nezaupnico mišljeni prav vsi člani kolegija oz. tudi tisti vodilni člani kolektiva, ki niso člani kolegija?

A. N. Kranj

Naše uredništvo je prejelo takle odgovor: Ko so družbene politične organizacije izrekle nezaupnico vodstvu tovarne, niso bili s tem mišljeni (Dalje na 4. strani)

Tečaj za planerje

Solski center Iskra organi. zira že tretji tečaj za planerje, na katerem dobijo obiskovalci prepotrebno minimalno znanje o planiranju, statistiki, organizaciji materialnega poslovanja, naročanju materiala, iz programiranja itd. Dosedanje izkušnje so pokazale kako potrebni so taki tečaji, saj so izpiti na koncu tečajev izkazali precejšno potrebo po takih tečajih, kajti znanje je bilo kar ko-

maj zadovoljivo.

Tako je prišel v tovarno EM razpis za tak tečaj; pa so se našli nekateri vodilni planerji, ki so zahtevali vodstva tovarne, da se prijavijo na tečaj, komentirali z zelo neumestno opazko: »Spet bodo nekateri potegnili masne pare na račun revežev.« Pri tem so seveda mislili na predavatelje, za reveže so pa precej primerno okarakterizirali kar sami sebe, ker, kdor ne ra-

zume, da mu je pri planskem delu potrebno tudi znanje, mora biti po pravici velik »revež«.

Niso pa ti posamezniki edini, ki mislijo, da jim v današnjem razgibanem času ni potrebno znanje za opravljanje svojega dela, saj ga pri nas še vse preveč opravljamo z dvignjenim glasom in mahanjem z rokami in pozivanjem na razne avtoritete.

I. S.

organizacij »Elektromehani-

S sestanka sekretarjev . . .

(Nadaljevanje s 1. strani)
spremeni, so doživljala več neuspehov kot uspehov.

2. Da je bil v vodenju Iskre močan vpliv zunanjih faktorjev, ki jim je bil proces ekstenzivnega gospodarstva osnovno izhodišče.

3. Da je bil koncept investiranja preobširen, kar je povzročilo krizo (pomanjkanje) obratovalnih sredstev.

4. Da je bil organizacijski sistem podjetja neizpeljan.

5. Da so bili neizpeljani tudi principi modernega poslovanja na osnovi mehanografske obdelave podatkov, ki omogočajo jasne, hitre in korektno poslovne odločitve.

Obstajajo pa tudi neizpeljani skupni vidiki podjetja, kot so: programiranje, planiranje, tržna analiza; tudi organizacija poslovanja je povzročala megle dnevnih obtoževanja.

Iz tega torej sledi, da je stvar ureditve in sanacije Iskre stvar notranjih sil Iskre. Vsako vmešavanje zunanjih faktorjev v notranje razmere Iskre je treba odločno odklanjati. Dalje: točno moramo vedeti, kakšna je vloga in kakšen je položaj Iskre v republiškem gospodarskem konceptu, kakšna je ekonomska stopnja novih investicij in kakšen je odnos in zadovoljstvo na relaciji Iskra — banka. Jasno je treba opredeliti investicijska sredstva, obratna sredstva in proizvodni program za l. 1966. VSE NAPETE proizvodne progra-

me, ki so odraz ŽELJA, ne pa MOŽNOSTI, je treba zavrniti.

Za rešitev take problematike, meni sekretariat, pa je nujno treba načeti vprašanje kadrovske zasedbe, ki ni ustrezna in ureditev bolečih odnosov PSO — tovarne — ZZA.

Zato so stališča sekretariata naslednja:

1. Reorganizacijo družbeno-ekonomskih odnosov je treba razviti s polnim čutom odgovornosti.

2. Novi odnosi na področju financiranja in gospodarjenja zahtevajo spremenjeno obliko dela: osrednje vodstvo se mora skoncentrirati na vsebinskih vprašanjih, ne pa posegati v drobne dnevne naloge.

V tej zvezi nastopa problem osrednjega vodenja, ki ga je nujno treba prenesti na področje:

- koordiniranja
- teamskega oblikovanja misli

- osebne odgovornosti
- študijskega pristopa k nalogam

- angažiranja širšega kroga strokovnih ljudi za določena ključna vprašanja
- kontrole dogovorov.

Smatrajoč, da so to koncepti, ki zahtevajo poleg ostalega tudi nov profil vodenja in oblikovanja ekonomske, smatramo, da bo treba zamenjati nekatere kadre v vodenju podjetja in nekaterih tovarn.

3. Poslovnost podjetja je

odvisna od ažurnih in točnih informacij, zato je nujno treba realizirati mehanografsko obdelavo podatkov, kar edino omogoča hitrejši izhod iz nelikvidnosti.

V razpravi, ki je sledila, pa je v. d. generalnega direktorja tov. Sodin med drugim dejal, da so naloge, ki stoje pred nami, prihično težke, vendar pa jasne in jih moramo reševati skupno v sodelovanju z organi samoupravljanja. Angažirati je treba strokovne in družbenopolitične sile znotraj podjetja. Vse potrebne pregrupacije kadrov se morajo izvršiti organizirano in usklajeno z novo organizacijo podjetja. Predstojajoče spremembe v ekonomiki in organizaciji podjetja so proces, katerega mora celoten kolektiv Iskre in organizacij, katerih ustanovitelj je podjetje, realizirati z vso resnostjo, razsodnostjo in odločnostjo, vendar pa organizirano tako, da ga bo možno realizirati s. l. januarjem 1966.

V čem slonijo vse spremembe v organizacijskem smislu? Tovarne zahtevajo: popolnoma čiste ekonomske odnose, svoje sklade, lastni žiro račun, razpolaganje z ustvarjenimi sredstvi. V tem smislu naj bi bil spremenjen tudi statut podjetja.

Drugi problem, ki živo zadeva našo sedanost in bodočnost, je problem naših obratnih sredstev in našega sanacijskega programa. Sanacijski program trenutno dobro izpolnjujemo, zato tov. Sodin nekoliko z optimizmom gleda na možnost rešitve problema obratnih sredstev, posebno še, če bodo tudi zunanji faktorji (banke) pomagale s sredstvi in ne samo obljubljale. Trenutno pa nas na tem področju čaka brezkompromisni boj za likvidnost podjetja, da bodo tovarne, ko dobe svoje žiro račune, vsaj do neke mere likvidne.

Pri sestavi gospodarskega plana podjetja in tovarn bo treba izhajati s stališča razpoložljivih obratnih sredstev, realnih koeficientov obračuna in takega izbora asortimana izdelkov, da bo omogočal tak dohodek, da bodo tovarne pokrivala vse svoje obveznosti ter začele ustvarjati pogoje za lastno reprodukcijo. To pa pomeni, da bomo morali znižati plan, kar pa ima tudi težko politično posledico: zmanjšanje števila zaposlenih. Veliko vprašanje je, kako in kje zaposliti te ljudi.

Za konec je tov. Sodin podaril sklep DS podjetja, po katerem gospodarski plan podjetja za l. 1966 ne more več izkazovati poslovnih izgub, ali takih rezultatov, s katerimi neka tovarna ne bi mogla kriti vseh svojih obveznosti. V takem primeru se bo podal delavskemu svetu predlog za izključitev take tovarne iz Združenega podjetja.

Člani MK in gostje po konferenci v Kranju

S konference ZB Elektromehanike

Kranj, 13. oktobra — Izredna konferenca članov aktiva ZB je posegla v gospodarjenje v podjetju in kranjske tovarne. Na razna pismena vprašanja (od teh so bila nekatera preveč osebna in neargumentirana) je v zadevi razumljivo in stvarno odgovarjal vršilec dolžnosti generalnega direktorja tov. Vlado Sodin. Z odgovori, ki so posegli v zgodovino integrirane ISKRE razčlembami težav, raznih zunanjih obljub, bančnih pogojev in notranjih slabosti, so bili poslušalci zadovoljni, saj so trezno presojo, brez olepšav, nagradili s spontanimi aplavzom.

Predsednik aktiva ZB je simboliziral integrirano Iskro z drevesom, ki nekaj časa lepo raste, nato pa se začno nekatere veje sušiti, ki pa jih je treba čim hitreje ozdraviti in ne čakati na odmiranje drugih oz. celo drevesa. Delovne enote oz. tovarne morajo imeti interes za čim boljše gospodarjenje, če pa nihče vnaprej ne ve, kdo bo imel izgubo in kdo jo bo pokrival, je jasno, da nastopa v kolektivih nezaupanje v skupne računke pokazatelje. Prav zato je prav, da posamezne tovarne pridejo do svojih žiro-računov, svojih obračunov, svojega aplikativnega razvoja in delno tudi prodaje. Ko je predsednik ZB govoril o kadrih, je omenil razgovor družbeno-političnih organizacij v Ljubljani, kjer so bili mnenja, da bo potrebno v bližnji bodočnosti v reorganiziranem oz. združenem podjetju nekaj kadrovskega premikov za hitrejšo sanacijo podjetja. Prav to je vodilo, po mnenju predsedstva ZB, tudi družbeno-politične organizacije v Kranju k nekaterim akcijam, ker so menile, da je treba te spremembe čim bolj pospešiti in ne čakati, da gredo stvari prepočasi v realizacijo oz. da gredo celo v pozabo.

V Kranju je velika tovarna; ljudje so zaradi večmesečnih nizkih osebnih dohodkov nezadovoljni in prav zato zahtevajo, da se akcije pospešijo v tako smer, da bo močnejša vodstvena »roka« hitreje posegla v dogajanje in integrirano »drevo« čimprej ozdravila oz. čim hitreje sanirala podjetje in posamezne tovar-

ne.

V nadaljnjem izvajanju je bilo predsedstvo aktiva ZB mnenja, da družbeno politične organizacije izredno cenijo strokovno sposobnost sedanjega direktorja, ne morejo pa istega trditi za sposobnost »vodenja« To ni vsakemu dano. Njegova nemoč je bila v popuščanju oz. kot pravimo, bil je predobro in premehak. V težki finančni situaciji pa kranjska tovarna potrebuje močno roko, ki bo dana pooblastila in naloge samoupravnih organov sprovala v dejstva brez nepotrebnih kompromisov. Prav zato člani ZB izrekajo ponovno nezaupnico direktorju, čeprav mu je DS na zadnjem zasedanju z 20 proti 18 glasovi izrekel zaupanje.

Razumljivo je direktor na ta izvajanja, ki so v dvorani delavskega samoupravljanja izvenela precej nenavadno, povedal le nekaj svojih misli, med njimi je omenil tudi nepreklicni odstop s položaja direktorja, kar je naslednji dan tudi pismeno potrdil, o čemer je razpravljaj DS na svojem izrednem zasedanju v sredo, 20. oktobra in njegovo nepreklicno ostavko na položaj direktorja tovarne sprejel oz. vzel na znanje.

ABC

Pisma bralcev

(Nadaljevanje s 3. strani)
ni vsi člani kolegija, pač pa vsi tisti, ki na vodilnih in vodečih položajih ne morejo, ne znajo, ali pa nečisto opravljati dela tako kot bi bilo prav in potrebno, če hočemo gospodarjenje spraviti na pravi tir, čeprav to ni lahko. Kljub strokovnosti vemo, da nekateri nimajo sposobnosti vodenja, kar pa je v določenih fazah nujno potrebno. Prav zato naj tisti, ki na svojih delovnih mestih dobro delajo, ne mislijo, da je bila ta ost naperjena proti njim in so zato dali ostavko. Nasprotno: med njimi je dokaj izredno požrtvovalnih ljudi, ki jih bo kolektiv še kako rad imel v svoji sredi

Izvillečki iz sklepov UO podjetja

● UO sprejema na znanje poročilo v. d. generalnega direktorja tov. Sodina o izvršitvi sklepov 7. zasedanja DS in 20. seje UO podjetja.

V zvezi s predlogom tov. Sodin, da rebalansa gospodarskega plana ne bi izdelali v detajlni obliki, UO odloča, naj se material, v kolikor je pripravljen, razmnoži in predloži samoupravnim organom tiste ekonomske in finančne elemente gospodarskega plana, ki imajo svoj vpliv na gospodarski efekt podjetja v letu 1965.

● UO sprejema predlog plana eksterne proizvodnje za leto 1966 v višini 59,414 milijonov din. Ocena takega obsega proizvodnje temelji po zagotovilih strokovnih služb, z redkimi izjemami, na osnovi, ki so jih samoupravni organi sprejeli za dimenzioniranje obsega plana proizvodnje v prihodnjem letu. Uspešno začeto sanacijo je treba izpeljati in nadaljevati

v prihodnjem letu ter posvetiti vso pozornost koordinaciji planiranja nabave in tržne realizacije.

Tovarne, kakor tudi druge enote podjetja, ki so neposredno tangirane na realizaciji plana, se morajo zavedati, da je odgovornost slehernega, bodisi v tovarnah, PSO ali v nabavi, da se predvideni proizvodni plan realizira ob ustreznem celotnem obračunu obratnega kapitala.

Direktor PSO tov. Metod Rotar je odgovoren, da se bo obračun kapitala v PSO prilagodilo obratnim sredstvom, za katera izjavlja, da so zadostna.

● Na predlog finančnega sektorja UO sprejema naslednji sklep:

a) Podjetje ISKRA pristopi k ustanovitvi komercialnih oz. komercialno-investicijskih bank, ki se bodo osnovala na področju njegovih tovarn pod ustreznim nazivom, z ozirom na sedanjo finančno situacijo z enim soustanoviteljskim glasom za vsako tovarno.

b) Podjetje ISKRA kot celota pristopi k ustanovitvi Investicijske banke Slovenije z enim soustanoviteljskim glasom.

c) Podjetje ISKRA kot celota pristopi k ustanovitvi Zveze slovenske banke z enim soustanoviteljskim glasom.

I S K R A — glasilo delovnega kolektiva Iskra industrije za elektromehaniko teko komunikacije elektronic in avtomatiko — Urejuje uredniški odbor — Glavni urednik: Pavel Gantar — odgovorni urednik: Igor Slavec — izhaja tedensko — Tisk in klistri: CP Gorenjski tisk Kranj